

ظهور یک رانت جدید در بودجه ۱۴۰۱

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران می‌گوید در فرایند نهایی شدن بودجه سال ۱۴۰۱، اشکالات و ابیهاماتی وجود دارد که در صورت نپرداختن به آنها، بستر رانت‌های جدید در اقتصاد ایران شکل خواهد گرفت.

دولت سیزدهم در نیمه دوم آذر ماه، لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ را به مجلس ارائه کرد. این لایحه که نخستین تجربه بودجه نویسی دولت جدید است، در هفته‌های گذشته بوده که در روزهای گذشته از سوی نمایندگان

وعلا به کلیات آن رأی مثبت داده‌اند.

محدودیت‌ها در تامین منابع مالی، نحوه جرای قوانین مالیاتی و چگونگی حمایت از فعالان اقتصادی و مردم بخشی از دغدغه‌هایی بوده که در روزهای گذشته از سوی نمایندگان بخش خصوصی در رابطه با لایحه بودجه سال آینده مطرح شده و به نظر می‌رسد این بخش نظرات خاص خود را در این حوزه خواهد داشت

محمد قاسمی –رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران – در تازه‌ترین اظهارنظر در این رابطه از خطر ایجاد رانتی جدید در این حوزه خبر داده و از نادیده گرفتن بخش خصوصی در فرایند تدوین بودجه انتقاد کرده است.

وی با بیان اینکه اتاق‌های سه‌گانه باید موضع هماهنگی درباره بودجه داشته باشند ادامه داد: نگاه ارباب-رعیتی دولت در بودجه ۱۴۰۱ تشدید شده است. برخلاف سال‌های قبل که بخش خصوصی ولو به شکل صوری دعوت می‌شد، امسال در فرایند تدوین بودجه از اتاق‌های سه‌گانه هیچ دعوتی در ستاد تدوین بودجه به عمل نیامد.

او ادامه داد: نکته مهم اینکه در بند الف تبصره ۱۸ به منظور توسعه سرمایه‌گذاری‌ها بر مبنای آمایش سرزمینی دولت تصمیم گرفته صندوق کارآفرینی امید را به صندوق پیشرفت و عدالت ایران با ۳۱ صندوق استانی تابعه تغییر دهد. منبع مالی همه طرح‌ها در سطح استان و نظارت بر حسن اجرای طرح‌ها با شورای برنامه‌ریزی استان است. به نظر می‌رسد ممکن است توزیع رانت در شهرستان‌ها و استان‌ها از این محل اتفاق بیفتد.

قاسمی می‌تاکید: در واقع دولت قصد دارد از محل افزایش قیمت سوخت و از محل افزایش مالیات‌های پول را از جیب مردم برداشته و به صندوق در استان‌ها واریز کند تا استاندارد به عنوان رئیس شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان اشتغال و رشد ایجاد کند.

وی گفت: این اتفاق جدیدی است. دولت هم کمبود منابع خود را از جیب بخش خصوصی و تولیدی کشور بر می‌دارد و هم آن را در فرایند کار مشارکت نمی‌دهد. در حالی که دولت باید ۴۰ درصد از درآمد نفتی را به صندوق توسعه ملی واریز می‌کرد تا رشد و توسعه ایجاد کند اما تصمیم گرفت این مبلغ را به صندوق واریز کند تا شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان رشد ایجاد کند.

بر اساس گزارش پایگاه خبری اتاق ایران، او با تأکید بر اینکه این نگاه‌ها، نگاه دولت‌گرایانه است بیان کرد: برای اولین بار حتی یک بار هم عبارت بخش خصوصی در لایحه بودجه نیامده است. برخلاف سال‌های قبل که دست کم عبارت مشارکت عمومی-خصوصی را به کار می‌بردند امسال آن هم حذف شده و هیچ اسمی از بخش خصوصی برده نشده است اما به جای آن از عبارت غیردولتی استفاده کرده‌اند.

۱۰۰ درصد یارانه تامین نهاده‌ها و عوامل تولید کشاورزی توسط دولت تخصیص یافت

مدیرکل دفتر برنامه و بودجه وزارت جهاد کشاورزی گفت: دولت ۱۰۰ درصد یارانه‌های تامین نهاده‌ها و عوامل تولید محصولات کشاورزی در سال گذشته را ۶۵۰ میلیارد تومان به گزارش وزارت جهاد کشاورزی، «حسن قاسمی» افزود: به موجب بند (۲۴) مصارف هدفمندی یارانه‌ها موضوع تبصره (۱۴) قانون بودجه سال ۱۴۰۰، مبلغ سه‌هزار و ۴۵۰ میلیارد تومان با هدف تامین یارانه برای فعالیت های کشاورزی در ۹ ماهه امسال اختصاص یافت.

مدیرکل دفتر برنامه و بودجه وزارت جهاد کشاورزی اظهار داشت: این میزان اعتبار بیش از پنج برابر کل اعتبار تخصیص یافته این ردیف در سال ۱۳۹۹ است.

قاسمی، اعتبار تخصیص یافته از این ردیف در سال گذشته را ۶۵۰ میلیارد تومان عنوان کرد.

وی، تخصیص مبلغ سه‌هزار و ۴۵۰ میلیارد تومان یارانه تامین نهاده‌ها و عوامل تولید محصولات کشاورزی در مدت یاد شده را بیان‌گر عزم دولت سیزدهم در حمایت از تولیدات بخش کشاورزی دانست.

مدیرکل دفتر برنامه و بودجه وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: این مبلغ برای تامین، تدارک، توزیع و فروش انواع کود شیمیایی، کودهای آلی و زیستی، تامین و تدارک انواع برر، تامین و تدارک نخم نوغان، بهین‌سبازی مصرف و کنترل کیفی انواع سم و کود شیمیایی، تامین و تدارک انواع نهال، اصلاح نژاد دام روستایی، استفاده بهینه از بقایای محصولات کشاورزی و صنایع غذایی در تغذیه دام و اجرای مصوبات شورای قیمت گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی بخش کشاورزی تخصیص یافته است.

با ارائه لایحه بودجه دولت سیزدهم برای سال ۱۴۰۱، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی برای کالاهای اساسی به‌جز گندم و دارو مطرح شد که البته این مهم هنوز محقق نشده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت یکپارچگی فعالیت‌ها و توجه همزمان به صنف و صنعت را از ظرفیت‌های مناسب ساختار جدید وزارت صمت دانست که برای کمک به حوزه تولید بسیار مشمر ثمر است.

به گزارش وزارت صنعت، معدن و تجارت ، سیدرضا فاطمی امین در نشست هم اندیشی با فعالان اقتصادی حوزه نساجی، پوشاک، کفش و چرم با بیان این مطلب که ساختار جدید وزارت صمت ظرفیتهای کمک به عرصه تولید را فراهم کرده است، افزود: صنعت نساجی و پوشاک ظرفیتهای بسیار بالایی برای تحقق اهداف اشتغال و صادرات دارد.

وی با اشاره به ظرفیتهای ساختار جدید وزارت صمت برای کمک به عرصه تولید، تصریح کرد: در ساختار جدید وزارت صمت، همه کسب و کارهای درون یک رشته فعالیت، اعم از صنف و صنعت تحت یک دفتر مدیریت می‌شوند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه در ساختار جدید وزارت صمت یکپارچگی به وجود آمده است، بیان داشت: تمامی موضوعات یک رشته فعالیت اعم از تولید، تجارت خارجی، مواد اولیه، قاچاق و …..در دفتر آن رشته فعالیت پیگیری می شود. فاطمی امین در مورد مدیران این ساختار نیز گفت: مدیران وزارتخانه در ساختار جدید، خود موضوعات مرتبط با کسب و کارها را لمس کرده اند و در این حوزه فعالیت داشته اند.

وی در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع تامین مالی زنجیره ای اشاره کرد و افزود: تامین مالی زنجیره ای را با هفت بانک

دولت با برقراری فوق العاده حقوق کارکنان مخالف نیست

رئیس سازمان اداری و استخدامی با بیان اینکه، نظر دولت مخالفت کلی و اصولی با برقراری فوق‌العاده ویژه خصوصا در مورد پرسنل واحدهای صفی قوه قضائیه نبوده، گفت: دولت معتقد به همه جانبه‌نگری، متناسب‌سازی و عدالت محوری در اصلاح حقوق و دستمزد کارکنان است.

میثم لطیفی؛ معاون رئیس جمهور گفت: «با روی کار

آمدن دولت جدید، یکی از دغدغه‌های مجموعه دولت، نظام

جبران خدمات کارکنان دولت است تا با اصلاحاتی که صورت می‌گیرد، بتوانیم رضایتمندی کارکنان و مردم را به دست آوریم.

ما در دولت نگران مطالبه همسان‌سازی حقوق و سونامی تسری

سایر دستگاه‌ها هستیم. نظر دولت مخالفت با برقراری فوق‌العاده

ویژه برای پرسنل دارایی مشاغل سخت و پست‌های حساس

به‌ویژه در واحدهای صافی قوه قضائیه نبوده و نیست و بر این

ضرورت اصلاح نظام مالیاتی همیشه در جامعه احساس می‌شده

است، اما تاکنون به دلایل مختلفی از انجام این کار طفره رفته‌اند.

با این حال افزایش ۶۲ درصدی سهم درآمدهای مالیاتی در بودجه

۱۴۰۱ نوید اهتمام دولت سیزدهم به رفع ایرادات نظام مالیاتی و به

سرانجام رساندن برنامه اصلاح آن را می‌تاکید.

یکی از مهمترین و برجسته ترین نکات لایحه بودجه ۱۴۰۱

افزایش حدود ۶۲ درصدی درآمدهای مالیاتی است که اتفاق مثبت و

نادری در یک اقتصاد نفتی مثل اقتصاد ایران به شمار می‌رود. تاکنون

وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی بزرگترین ضعف نظام بودجه نویسی

و همچنین بزرگترین نقص برنامه کشور به شمار می‌رفته است.

با تمرکز بر سیاست‌های اصلاح ساختار بودجه توجه‌ها به سمت

کاستن از سهم نفت در بوجه و افزودن بر درآمدهای مالیاتی معطوف

شده است. هرچند از بحث اصلاح ساختار بودجه چندسالی می‌گذرد،

اما به نظر می‌رسد نخستین گام‌های اصلی آن در این دولت و در

اولین لایحه بودجه آن در حال برداشتن شدن است.

یکی از این گام‌های اساسی تأکید بر افزایش درآمدها مالیاتی

و جلوگیری از سوداگری و بازرگاندانن ثبات و اعتماد به اقتصاد

کشور است.

بنابر گفته‌های سید احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد تلاش دولت

سیزدهم بر افزایش ۵۰ درصدی نسبت مالیات به تولید ناخالص

داخلی است. برای نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی ایران اعداد

متفاوتی گفته شده، اما به طور کلی عددی بین ۶ تا هفت درصد

است. این رقم با نسبت مالیات به تولید ناخالص کشورهای توسعه

یافته که گاهی بالای ۳۰ درصد است فاصله زیادی دارد. با این حال،

در برنامه ششم توسعه هدف ۱۰ درصدی برای آن در نظر گرفته

شده است. اگر رشد ۵۰ درصدی در این نسبت محقق شود با افزایش

۳۵ تا۳ درصدی به هدف مورد نظر برنامه ششم توسعه خواهیم

رسید که اقدام مثبت و خوبی در اقتصاد نفتی کشور به شمار می‌رود.

تعریف پایه‌های مالیاتی جدید و جلوگیری از فرار مالیاتی دو

برنامه اصلی دولت برای دست یابی به اهداف مورد نظر است.

هرچند در مورد میزان فرار مالیاتی اعداد و ارقام متفاوتی

گفته می‌شود اما در یکی از جدیدترین اظهارات داود منظور، رئیس

سازمان امور مالیاتی کشور گفته است که سالانه در کشور ۱۳۵ هزار

میلیارد تومان فرار مالیاتی دارد. این رقم بزرگ و قابل توجه است.

بدون شک در صورتی که برای آن تمهیداتی اندیشیده شود بخش

قابل توجهی از هزینه‌های دولت را پوشش داده و جلو منفی شدن

تراز عملیاتی را خواهد گرفت.

علاوه بر این، تعریف پایه‌های مالیاتی جدید، اصلاح قوانین

پیشین و وضع قوانین جدید نیز در دستور کار قرار دارد. از جمله

مهمترین مواردی که سال‌های زیادی است که در جریان است، اما به

عامل شروع کرده ایم و تا پایان سال به سرعت توسعه خواهیم داد، با این روش حداقل ۳۰ درصد تامین مالی با استفاده از همین منابع موجود بیشتر خواهد شد.

وزیر صمت همچنین شفافیت، عدم انحراف از منابع، تزریق درست نقدینگی و پایین آوردن هزینه ها در طول زنجیره را از مزایای تامین مالی زنجیره ای دانست.

فاطمی امین در خصوص دیگر مزایای این نوع جدید از تامین مالی، گفت: رصد این فعالیت به صورت ثبت فاکتورهای خرید و فروش در سامانه جامع تجارت انجام می شود و پرداختهای بانکی به ازای فاکتورهای صادره برای حلقه بعدی صورت می گیرد.

وی ادامه داد: ثبت قیمت تولیدکننده را در زنجیره پوشاک،

کفش و چرم در سامانه جامع تجارت عملیاتی می کنیم. در کالاهایی

که این روند عملیاتی شد قیمتها کاهش یافته است.

باور است که این قبیل از امور باید برای دستگاه‌های مختلف

با اصلاح نظام حقوق و دستمزد و با رویکرد همه جانبه‌نگری،

متناسب‌سازی و عدالت‌محوری محقق شود.»رئیس سازمان

اداری و استخدامی کشور در ادامه گفت: «شورای حقوق و

دستمزد متولی امر حقوق است و باید بر اساس سختی شغل

و حساسیت آن حقوق را تعیین کند. ما قبول داریم که قوه

قضاییه در بحث حقوق مشکلات فراوانی دارد، اما باید از راه‌های

دیگر به این وضعیت رسیدگی کرد تا نارضایتی در سایر دستگاه

ایجاد نکند.»معاون رئیس جمهور افزود: «با توجه به تأکیدات

مکرر رئیس جمهور و حساسیت ایشان بر موضوع عدالت در امر

پرداخت‌ها در حال تدوین لایحه‌ای هستیم که با توجه به اصول

بهروری، عدالت و رضایتمندی بین کارکنان، موضوعات

مختلف و نظامات متعدد پوشش داده شود و نظام هماهنگ

پرداخت به معنای واقعی آن محقق شود.»

وی عنوان کرد: «به این منظور کارگروهی، از یک ماه قبل

کار خود را شروع کرده است که امیدواریم طی چند ماه آینده

لایحه جامع حقوق و مزایای کارکنان دولت، جهت بررسی و

تصویب در مراحل قانونی ارائه شود. در لایحه مذکور کارایی و

عملکرد از یک سو و نزدیک شدن به نیازهای معیشتی کارکنان

با رعایت به تفاوت در شرایط و شاغلین از سوی دیگر

منبای تعیین‌کننده حقوق و مزایای کارکنان خواهد بود.»

لطیفی در پایان اظهار داشت: «ما هم نگران شرایط برخی

کارکنان عزیز و زحمتمکش در قوه قضائیه هستیم و امیدواریم با

همفکری و همکاری صاحب‌نظران علمی و اجرایی بتوانیم لایحه

جامع و مناسبی در زمینه حقوق و مزایای کارکنان تهیه کنیم و

برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کنیم.»

باور است که این قبیل از امور باید برای دستگاه‌های مختلف

با اصلاح نظام حقوق و دستمزد و با رویکرد همه جانبه‌نگری،

متناسب‌سازی و عدالت‌محوری محقق شود.»رئیس سازمان

اداری و استخدامی کشور در ادامه گفت: «شورای حقوق و

دستمزد متولی امر حقوق است و باید بر اساس سختی شغل

و حساسیت آن حقوق را تعیین کند. ما قبول داریم که قوه

قضاییه در بحث حقوق مشکلات فراوانی دارد، اما باید از راه‌های

دیگر به این وضعیت رسیدگی کرد تا نارضایتی در سایر دستگاه

ایجاد نکند.»معاون رئیس جمهور افزود: «با توجه به تأکیدات

مکرر رئیس جمهور و حساسیت ایشان بر موضوع عدالت در امر

پرداخت‌ها در حال تدوین لایحه‌ای هستیم که با توجه به اصول

بهروری، عدالت و رضایتمندی بین کارکنان، موضوعات

مختلف و نظامات متعدد پوشش داده شود و نظام هماهنگ

پرداخت به معنای واقعی آن محقق شود.»

وی عنوان کرد: «به این منظور کارگروهی، از یک ماه قبل

کار خود را شروع کرده است که امیدواریم طی چند ماه آینده

لایحه جامع حقوق و مزایای کارکنان دولت، جهت بررسی و

تصویب در مراحل قانونی ارائه شود. در لایحه مذکور کارایی و

عملکرد از یک سو و نزدیک شدن به نیازهای معیشتی کارکنان

با رعایت به تفاوت در شرایط و شاغلین از سوی دیگر

منبای تعیین‌کننده حقوق و مزایای کارکنان خواهد بود.»

لطیفی در پایان اظهار داشت: «ما هم نگران شرایط برخی

کارکنان عزیز و زحمتمکش در قوه قضائیه هستیم و امیدواریم با

همفکری و همکاری صاحب‌نظران علمی و اجرایی بتوانیم لایحه

جامع و مناسبی در زمینه حقوق و مزایای کارکنان تهیه کنیم و

برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کنیم.»

باور است که این قبیل از امور باید برای دستگاه‌های مختلف

با اصلاح نظام حقوق و دستمزد و با رویکرد همه جانبه‌نگری،

متناسب‌سازی و عدالت‌محوری محقق شود.»رئیس سازمان

اداری و استخدامی کشور در ادامه گفت: «شورای حقوق و

دستمزد متولی امر حقوق است و باید بر اساس سختی شغل

و حساسیت آن حقوق را تعیین کند. ما قبول داریم که قوه

قضاییه در بحث حقوق مشکلات فراوانی دارد، اما باید از راه‌های

دیگر به این وضعیت رسیدگی کرد تا نارضایتی در سایر دستگاه

ایجاد نکند.»معاون رئیس جمهور افزود: «با توجه به تأکیدات

مکرر رئیس جمهور و حساسیت ایشان بر موضوع عدالت در امر

پرداخت‌ها در حال تدوین لایحه‌ای هستیم که با توجه به اصول

بهروری، عدالت و رضایتمندی بین کارکنان، موضوعات

مختلف و نظامات متعدد پوشش داده شود و نظام هماهنگ

پرداخت به معنای واقعی آن محقق شود.»

وی عنوان کرد: «به این منظور کارگروهی، از یک ماه قبل

کار خود را شروع کرده است که امیدواریم طی چند ماه آینده

لایحه جامع حقوق و مزایای کارکنان دولت، جهت بررسی و

تصویب در مراحل قانونی ارائه شود. در لایحه مذکور کارایی و

عملکرد از یک سو و نزدیک شدن به نیازهای معیشتی کارکنان

با رعایت به تفاوت در شرایط و شاغلین از سوی دیگر

منبای تعیین‌کننده حقوق و مزایای کارکنان خواهد بود.»

لطیفی در پایان اظهار داشت: «ما هم نگران شرایط برخی

کارکنان عزیز و زحمتمکش در قوه قضائیه هستیم و امیدواریم با

همفکری و همکاری صاحب‌نظران علمی و اجرایی بتوانیم لایحه

جامع و مناسبی در زمینه حقوق و مزایای کارکنان تهیه کنیم و

برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کنیم.»

باور است که این قبیل از امور باید برای دستگاه‌های مختلف

با اصلاح نظام حقوق و دستمزد و با رویکرد همه جانبه‌نگری،

متناسب‌سازی و عدالت‌محوری محقق شود.»رئیس سازمان

اداری و استخدامی کشور در ادامه گفت: «شورای حقوق و

دستمزد متولی امر حقوق است و باید بر اساس سختی شغل

و حساسیت آن حقوق را تعیین کند. ما قبول داریم که قوه

قضاییه در بحث حقوق مشکلات فراوانی دارد، اما باید از راه‌های

دیگر به این وضعیت رسیدگی کرد تا نارضایتی در سایر دستگاه

ایجاد نکند.»معاون رئیس جمهور افزود: «با توجه به تأکیدات

مکرر رئیس جمهور و حساسیت ایشان بر موضوع عدالت در امر

پرداخت‌ها در حال تدوین لایحه‌ای هستیم که با توجه به اصول

بهروری، عدالت و رضایتمندی بین کارکنان، موضوعات

مختلف و نظامات متعدد پوشش داده شود و نظام هماهنگ

پرداخت به معنای واقعی آن محقق شود.»

وی عنوان کرد: «به این منظور کارگروهی، از یک ماه قبل

کار خود را شروع کرده است که امیدواریم طی چند ماه آینده

لایحه جامع حقوق و مزایای کارکنان دولت، جهت بررسی و

تصویب در مراحل قانونی ارائه شود. در لایحه مذکور کارایی و

عملکرد از یک سو و نزدیک شدن به نیازهای معیشتی کارکنان

با رعایت به تفاوت در شرایط و شاغلین از سوی دیگر

منبای تعیین‌کننده حقوق و مزایای کارکنان خواهد بود.»

لطیفی در پایان اظهار داشت: «ما هم نگران شرایط برخی

کارکنان عزیز و زحمتمکش در قوه قضائیه هستیم و امیدواریم با

همفکری و همکاری صاحب‌نظران علمی و اجرایی بتوانیم لایحه

جامع و مناسبی در زمینه حقوق و مزایای کارکنان تهیه کنیم و

برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال کنیم.»

باور است که این قبیل از امور باید برای دستگاه‌های مختلف

با اصلاح نظام حقوق و دستمزد و با رویکرد همه جانبه‌نگری،

متناسب‌سازی و عدالت‌محوری محقق شود.»رئیس سازمان

اداری و استخدامی کشور در ادامه گفت: «شورای حقوق و

دستمزد متولی امر حقوق است و باید بر اساس سختی شغل

و حساسیت آن حقوق را تعیین کند. ما قبول داریم که قوه

قضاییه در بحث حقوق مشکلات فراوانی دارد، اما باید از راه‌های

دیگر به این وضعیت رسیدگی کرد تا نارضایتی در سایر دستگاه

ایجاد نکند.»معاون رئیس جمهور افزود: «با توجه به تأکیدات

مکرر رئیس جمهور و حساسیت ایشان بر موضوع عدالت در امر

پرداخت‌ها در حال تدوین لایحه‌ای هستیم که با توجه به اصول

بهروری، عدالت و رضایتمندی بین کارکنان، موضوعات

مختلف و نظامات متعدد پوشش داده شود و نظام هماهنگ

پرداخت به معنای واقعی آن محقق شود.»

وی عنوان کرد: «به این منظور کارگروهی، از یک ماه قبل

کار خود را شروع کرده است که امیدواریم طی چند ماه آینده

لایحه جامع حقوق و مزایای کارکنان دولت، جهت بررسی و

تصویب در مراحل قانونی ارائه شود. در لایحه مذکور کارایی و

عملکرد از یک سو و نزدیک شدن به نیازهای معیشتی کارکنان

با رعایت به تفاوت در شرایط و شاغلین از سوی دیگر

منبای تعیین‌کننده حقوق و مزایای کارکنان خواهد بود.»